

въпреки че са загубени осем наблюдения (осем тримесечни оценки - за първата и за последната година). От изчислителна гледна точка методът на Bassie е най-елементарен и лек за приложение. Интересно е да се отбележи, че при сравняване на отделните части на коефициента U разликите между отделните методи не са значителни, като чисто математическите дават приблизително почти толкова добри резултати, колкото и методите, използващи тримесечни свързани редове. В същото време коефициентите Q показват изключителните предимства на методите, използващи тримесечни свързани редове, при определянето на инфлексните точки.

ИЗ ОПИТА НА НЯКОИ СТРАНИ

В някои страни като Австралия, Япония, Швеция и Великобритания голяма част

от годишните потоци се получават директно от съответните тримесечни потоци, т.е. годишните данни се получават като сума от тримесечните данни (Quarterly national..., 1979). В повечето страни обаче, когато годишните данни се получават самостоятелно (а не като сума от тримесечни данни), се използват заедно и трендова екстраполация (и интерполация), и тримесечни свързани редове и тогава се налага да се прави съгласуване на получените тримесечни данни със съответните годишни данни независимо от това какъв метод е използван.

Когато няма тримесечни свързани редове, в повечето страни се използват формални методи за създаване на тримесечни данни. Като пример в това отношение може да се посочи Великобритания, където най-често се използват тези методи. За целта се използва програма, която реализира кубични сплайнове за интерполация на годишни оценки за разходите и за стоките. Методът на Lisman-Sandee се използва ръчно (без компютри) за определени данъци и субсидии. Тримесечните стойности на сумарните оценки на променливите за видовете собственост се получават с помощта на праволинейна интерполация между оценките на тези променливи към 31 март всяка година. Тримесечни оценки, изчислени по този начин, се използват и при изчисляване на потребителските разходи и за условната (приписваната) рента на жилищата, заемани от собствениците им. Подобен метод се използва и за проследяване по тримесечия на постепенното възстановяване на разходите на фермерите след добра реколта.

Във Франция се използват два метода - на Lisman-Sandee и на Boot. В Австралия интерполационният метод е сходен с този на Lisman-Sandee, като главните характеристики са следните: сумата от четирите тримесечни оценки е равна на годишната стойност, като равните годишни изменения водят до равни тримесечни изменения. Матрицата, която съответства на матрицата A в метода на Lisman-Sandee, има следния вид:

$$\begin{vmatrix} 0.25 & 0.875 & -0.125 \\ 0 & 1.125 & -0.125 \\ -0.125 & 1.125 & 0 \\ -0.125 & 0.875 & 0.25 \end{vmatrix} \quad (29)$$